



nadestanie, jako cenny dla mnie  
pamiątkę i uliwości autora.  
Spodziewam się, iż mi Pan nie  
wiermie za to, iż wyprzedam  
w ten sposób na kółka wielkiej  
publicznej ogłoszenie tej wzmianki,  
co tak długo drukować będzie.  
Nie chcę tu przez to celebrować Panu.  
Ale czynię to z potrzeby serca,  
gdyż od dawna pragnieniem mi  
spokojności to wyrażenia mej  
szczernej ceni i uwielbienia dla  
nieustraszonej pracy Kaffanego  
Pana o to poleperenia warun-  
ków naszego życia i życia.

Tronę tedy o Tarbawę przypie-  
dę skromnego powodu mego  
serdecznego uznania.

Szczerze oddany

A. Turwe.



Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.

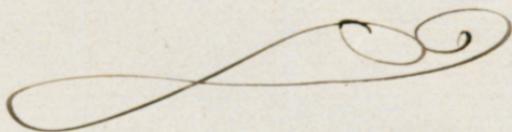
RK45 1814

H. Skruoc, Wstęp Wzrost do filo-  
zofii. Dodatek do str. 457, zamieszczony  
w drukarni "Ziemia" w Warszawie  
Książki, (jest tam mowa o literaturze  
etyki u nas). -

» Pierwszym i ostatnim objawem  
naszym z zakresu etyki u nas są Bo-  
lestawa Prus (kt. Głowackiego): Naj-  
ogólniejsze ideaty żywcze, 1901. Znakomi-  
ty pisarz, który całą swoją działalność  
piśmienniczą, nie wyłączając twórc-  
ności na polu literatury pięknej, po-  
święcił serwowaniu dobra społecznego, stre-  
siera tutaj swoje odnośne poglądy. Książka  
rozpada się na dwie części. Pierwszą  
można nazwać ogólną, gdyż wyraża  
treść zasadniczych ideatów. Do nich zalic-  
za Prus: 1) ideat doskonalsości, doty-  
czący jakości człowieka, 2) ideat szczęścia,  
mający za przedmiot ennianę korzystne do  
człowieka, 3) ideat wzajemności, określa-  
jący charakter ludzkiego działania. "Do-  
skonalsci, szczęście i wzajemność są to trzy  
najogólniejsze klasy lajców ludzkiego, trzy  
najogólniejsze ideaty żywcze (str. 17)." "Wzajemność  
kieruje się w stronę świata, szczęście

głęboko zapuszcza się w ludzki świat,  
a doskonałość powoli i stopniowo  
wzrasta się do Boga (str. 100).<sup>1)</sup> Dla precy-  
zyjnego stworzenia najpierwemu  
ideałem jest jego własne stworzenie.  
„Nie mniej jest to fakt, że stworzenie  
przedwzrostkiem musi być wydechnym,  
potem doskonalszym w swej wydechności,  
a dopiero na końcu wolno mu być  
szczęśliwym, o ile to jest potrzebne  
do podtrzymania czy spotęgowania  
jego wydechności i doskonałości (str. 101).<sup>2)</sup>  
Druga część dzieła jest sekretyzowaną lub  
doszowaną; wykazuje, w jaki sposób  
dążyć należy do urzeczywistnienia  
zaczynających ideałów w różnym dzie-  
йстви życia. „Jak podróżnik na morzu  
albo wśród pustyni, aby nie zbiegł,  
musi ciągle mieć na oku główne  
okoliczności świata: północ, południe, wschód,  
zachód; tak samo stworzenie i spotę-  
żenie, w wielkiej życiowej podróży,  
światowicie czy bezświatowicie, musi  
chować w sercu i pamięci najogól-  
niejsze ideały, najwyższe i osta-  
teczne cele życia (str. 97).<sup>3)</sup> Z tego

stanowiska rozpatruje Frus przede-  
 wszystkim wyroby (motory, sprężarki, na-  
 wrotna, turbiny it. d.) i utwory (lite-  
 ratura, sztuka, architektura, obraty  
 it. d.) na różnych polach ludzkiej działal-  
 ności i stosuje wyteczności, wysięgie i  
 doskonałości do natury, pojedynczego  
 utworu i całego społeczeństwa, uwzglę-  
 dniając przytem skrajnie swojskie  
 warunki życia i rozwoju. Dzięki zdrowym  
 zasadom, opartym na doświadczeniu  
 i rozumie, oraz licznym faktycznym  
 wyjaśnieniom tych zasad, Karol Frus  
 zaleca się jako najlepszy u nas podroz-  
 umu etyki życiowej. —



Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher but appears to contain several lines of script.

RKPS 1814